Alapítási év: 2007 • Kiadja: a H-Média Bt. • Szerkeszti: a szerkesztőbizottság • Felelős szerkesztő: Varga Géza • Szerkesztőség: 6000 Kecskemét, Tópart u. 8/C • Tel.: 76/476-115 • E-mail: info@hirosnaptar.hu

Hírös Naptár

www.hirosnaptar.hu

Értékőrző helytörténeti újság – 2016. november 30. 8. évfolyam 13. szám

IN MEMORIAM
Dr. Adorján Mihály

Életének 69. évében, 2016. november 28-án elhunyt *dr. Adorján Mihály* ügyvéd, társasági szakjogász, Kecskemét város utolsó tanácselnöke. Kiskunfélegyházán született 1948. május 22-én. Általános és középiskoláit szülőhelyén járta ki, majd a bíróságon helyezkedett el. Tizennyolc éves kora óta dolgozott, felsőfokú tanulmányait munka mellett, levelezőn végezte.

Folytatás az 5. oldalon

Dr. Adorján Mihály

A magyarságot szolgálta Németországban is

75 éve, 1941. november 23-án Kecskeméten született *Cseri Gyula* református lelkipásztor, a Majna-Frankfurti Német Református Gyülekezet lelkésze. Háromgyermekes nagykereskedő család második fiaként látta meg a napvilágot. A harmadik fiútestvére nyolcnapos korában elhunyt, így szülei két fiúgyermeket neveltek fel.

Kecskeméten járt iskolába, és az érettségi vizsgát is a szülővárosában végezte. Szellemi érdeklődése már kora gyermekkora óta kiemelkedő volt, s ehhez hozzájárult zenei tehetsége is. Zongora- és orgonatanulmányaiban olyan szép eredményeket ért el, hogy komolyan felvetődött zenei pályafutásának gondolata. Végül a papi hivatásra való felkészülés mellett döntött. Bátyja, Cseri Kálmán után két évvel, 1960-tól 1965-ig ő is a Budapesti Református Teológiai Akadémia hallgatója lett, és nagy odaadással készült a lelkészi szolgálatra. 1965-ben szentelték lelkésszé.

Folytatás a 3. oldalon

Cseri Gyula

Negyedszázada a gyógyszerészekért

25 1991 novemberében Kecskeméten tartották meg első országos konferenciájukat az ország magángyógyszerészei. Több mint százan képviselték szakmájuknak e régi-új ágát, és rögtön létre is hozták saját szervezetüket, a Magángyógyszerészek Országos Szövetségét. Az egykori zsinagógában, a Tudomány és Technika Házában megjelentek valamennyien egyetértettek abban, hogy szükséges megtartani a Magyar Gyógyszerész Kamara egységét. Annak a magánpatikusok is tagjai, de speciális helyzetüknél fogva fontosnak tartották a saját szövetségük megalakítását is.

Folytatás a 2. oldalon

Az egyik első kecskeméti magángyógyszertár, a Budai utcai Szent György Patika 199[illegible]-ben

A TARTALOMBÓL

– *Bodor Antal*, a tragikusan elhunyt nagy reménység *2. oldal*

– LAPOZGATÓ *4. oldal*

– VALLOMÁSOK: *dr. Remes Péter* orvos ezredes, űrkutató, a ROVKI korábbi igazgatója *9. oldal*

– *Italia Pizzeria*, a kecskemétiek negyedszázados kedvelt helye *12. oldal*

VALLOMÁSOK

Dr. Mikulás József nyug. növényvédelmi osztályvezető

75 éves *dr. Mikulás József* nyugalmazott növényvédelmi osztályvezető, címzetes főiskolai tanár. Marcaliban született 1941. november 28-án. Gyermekkorát Dunapatajon töltötte, a nyolc általánost is ott végezte, az ország első vidéki ének-zenei tagozatú iskolájának tanulójaként Kodály Zoltánnal is több ízben találkozott. 1956-tól Budapesten tanult tovább, 1960-ban a Kertészeti Technikumban érettségizett. Ezt követően előbb a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán, majd a GATE Mezőgazdaságtudományi Karán szerzett diplomát. Doktori értekezését a szitaszárnyú almafapilléről írta, míg kandidátusi disszertációját A fenyércirok biológiája és a védekezés lehetőségei címmel védte meg. 1965-től Bátán, a Nov. 7. Mgtsz főkertésze volt, azután egy évet Németországban, Berlinben dolgozott.

Folytatás a 6. oldalon

Dr. Mikulás József

Negyedszázada a gyógyszerészekért

Folytatás az 1. oldalról

Dr. Mikola Bálint, a MOSZ alapítója, elnöke

Az egészségügyi ellátó rendszeren belül a rendszerváltást követően Magyarországon a gyógyszerellátás magánosítása volt az első lépés. Bács-Kiskun megyében 1990 júniusában nyílt meg az első magánpatika. A vállalkozó megyei gyógyszerészek országosan is az elsők között voltak, és ez a tendencia a későbbi hónapokban is csak folytatódott: 1991 őszére a magánvállalkozásban működő mintegy száz hazai gyógyszertár egy ötöde itt szolgálta ki a betegeket. Talán ennek is köszönhető, hogy egy kecskeméti gyógyszerész kezdeményezésére a magánpatikusok a hírös városban rendezték meg első országos találkozójukat.

Az 1991. november 23-24-én megtartott tanácskozásra az ügyben érintett gyógyszerészek mellett a gyógyszerpiac, valamint a velük kapcsolatban álló szervezetek vezetői is elmentek. A közel 400 résztvevőt és félszáz kiállítót vonzó konferenciának a Tudomány és Technika Háza adott otthont. A rendezvényen a jelenlévők körvonalazták a magángyógyszerészet és a gyógyszertárműködtetés merőben új feltételrendszerét. A gyógyszerészek 1991. november 24-én zárt ülésen megalakították a Magángyógyszerészek Országos Szövetsége (MOSZ) civil szervezetet, melynek elnökévé dr. Mikola Bálint kecskeméti gyógyszerészt választották, aki azóta is betölti ezt a tisztséget.

A Kecskeméti Bíróság cégbejegyzését követően létrehozott országos szervezet napjainkban is aktívan működik, jelenleg közel ezer gyógyszertár-tulajdonos taggal bír. Közösen formálták és formálják ma is a gyógyszerellátás szakmai és gazdasági környezetét, vesznek részt a jogszabályok alkotásában.

A Magángyógyszerészek Országos Szövetsége alapítói 2016 novemberének utolsó napjaiban Kecskeméten, az Aranyhomok Business-City-Wellness Hotelben értékelték az elmúlt negyedszázadot, és körvonalazták a közeljövő legsürgetőbb teendőit.

A Rákóczi úti patikát 1991. november 19-én Marosi Izidor váci püspök szentelte föl (Fotó: Straszer András - Petőfi Népe, 1991)

A tragikusan elhunyt nagy reménység

50 éve, 1966. november 24-én hunyt el *Bodor Antal* válogatott cselgáncsozó, a Kecskeméti Dózsa kétszeres magyar bajnok versenyzője. 1944-ben született. Villanyszerelő lett, azután a Szegedi Villamosipari Technikumban tanult. 1959-ben kezdett cselgáncsozni, s rövid idő múlva már a legjobbak között tartották számon. 1963-ban megnyerte az országos bajnokságot a 2. kyu kategóriában, majd három évvel később ismételten magyar bajnok lett, ezúttal a 70 kilogrammos kategóriában (könnyűsúly). 1966-ban indulhatott először Európa- bajnokságon, ahol sikeresen bejutott a legjobb nyolc versenyző közé. Ugyanebben az évben lelte halálát. A magyar válogatott szövetségi kapitányával, Kovács Ákossal és a csapat gerincét jelentő judósokkal: Faragó Benjáminnal, Kovács Jánossal és Nagy Miklóssal együtt ő is egy rangos nemzetközi versenyre utazott, a Prágába tartó repülőgépük azonban 1966. november 24-én. délután 6 óra körül Pozsony közelében lezuhant. Valamennyi utas, így Bodor Antal is életét vesztette.

Bodor Antal

Halála után néhány nappal edzője, Varga András így méltatta: *„Hét éve a kezem alatt kezdett. Az első versenyén, 1960-ban Szegeden második lett. Már itt megmutatkozott a tehetsége. 1963-ban válogatott kerettag. Legjobb eredményét 1964-ben a berlini EB-n érte el, 6. lett a súlycsoportjában. A legeredményesebb éve az idei volt. A luxemburgi EB-n legyőzte az olimpiai 2. helyezett svájci Hennit. A legjobb 16 között az NDK-s Schrödertől kikapott ugyan, de alapos revánsot vett, mert utána három alkalommal is legyőzte. Legutóbb itt, a Dózsa nemzetközi versenyén.”*

A magyarságot szolgálta Németországban is

Folytatás az 1. oldalról

1964 elején nagy fordulat következett be életében: letartóztatták és államellenes tevékenységgel vádolták. Az egyik budapesti református gyülekezetben az ifjúsági csoportot vezette, mint a Budapesti Református Teológiai Akadémia hallgatója. Ide számos egyetemista járt. A diákság kérésére kritikusan foglalkoztak a dialektikus materializmussal. Ezt a politikai rendőrség úgy minősítette, hogy *„antimarxista káderekет képeznek ki az egyetemen történő bomlasztó munkára”*. Házkutatásra, majd a későbbiekben, kihallgatásokra és *„politikai fejlődését”* ellenőrző beszélgetésekre is sor került a rendőrség és az Állami Egyházügyi Hivatal részéről, még 1968-ban is, a *„prágai tavasz”* ürügyén. Ekkor kényszerült engedély nélkül elhagyni Magyarországot: Jugoszlávián és Ausztrián keresztül a Német Szövetségi Köztársaságba távozott, ahol politikai menedékjogot kapott.

Németországban 1968. december 1-től látta el a Hessen és Nassaui evangélikus egyház szolgálatát. 1968 decemberétől 1977 júliusáig Mainz-Gonsenheim-ben volt lelkész. 1977-től 1987-ig a Majna-Frankfurti Német Református Gyülekezetben végzett lelkészi szolgálatot. Ezután Giessenben egyetemi lelkészként szolgált és onnan ment nyugdíjba 2003. január 1-jén.

Lelkészi munkája mellett rendületlenül szolgálta a kinti és a hazai magyarságot is. 1970-től kezdve 12 éven át szervezte és vezette a nyugat-európai Nagyheti Evangéliumi Ifjúsági Konferenciát. Minden évben kb. 100 magyar fiatal találkozott ebből az alkalomból. A konferencia célja a Nyugat-Európában élő magyar ifjúság keresztyén hitet mélyítő nevelése, a magyar anyanyelv ápolása és a magyar kultúra ismeretének bővítése volt. Ebben a minőségében évtizedekig tagja volt a Nyugat-Európai Evangélikus és Református Lelkigondozói Szolgálatoknak. Tevékeny szervezője és vezetője volt a Nyugat-Európai Magyar Ökumenikus Konferenciáknak is, amelyekre ötévenként került sor, ezeken rendszeresen előadásokat és áhítatokat tartott.

Frankfurti hitéleti tevékenysége alatt Frankfurt városával együttműködve megrendezte egy, az erre igen alkalmas és szép, neki otthont adó templomban a szerdai irodalmi estéket. Éveken át, havonkénti irodalmi rendezvényekkel színesítette és élénkítette a gyülekezeti munkát, mintegy kaput nyitva a város felé.

Mindennapi gyülekezeti munkája mellett, számos menekültnek és délvidéki magyar vendégmunkásnak volt tanácsadója és segítője szociális és lelki téren. Ingyenes tolmácsolással és fordítói munkával segítette magyar honfitársait Németországban, nekik is istentiszteleteket tartott Mainz es Frankfurt közelében. Emellett a németországi Hessen tartományban, valamint Mainzban több éven át a magyar protestánsok lelkigondozását is ellátta.

1969. július 26-án házasodott meg, Nagy Katalin református teológusnőt vette feleségül, akit már 1962 óta ismert. A Jóisten három gyermekkel és hat unokával ajándékozta meg őket. A hatodik kisunoka, Chloe Dorena világra jöttét azonban Cseri Gyula már nem érte meg, 2010. március 21-én, hosszas betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Élettel töltötte be az Igét, Pál Apostol szavaival élve: *„Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözöm, mint aki nem a levegőbe vág, hanem megsanyargatom és szolgálatra alkalmassá teszem a testemet, hogy míg másoknak prédikálok, magam olyanná ne legyek, mint aki alkalmatlan a küzdelemre.”* (I. Kor. 9:26-27)

Cseri Gyula

„Cseri Gyula keresztyén ember volt”

Cseri Gyula jó barátom volt. Talán tízéves lehetett, amikor családjával először találkoztam, vagyis 1951-től kezdve ismertem őt. Annak idején gyakran voltam vendégük a családi házukban, illetve a szőlőjükben is. A Református Teológiai Akadémián egy évig együtt jártam vele, amennyiben én már az ötödik évet kezdtem, amikor ő az elsőt. Amikor emigrált – azt abban az időben disszidálásnak hívták – hozzám (is) eljött az Állami Egyházügyi Hivatal megyei tanácsosa, hogy *„ravasz módszerrel”* megtudakolja, tudtam-e a távozási szándékáról. Abban az időben én tázlári lelkipásztor voltam. Nos, én semmit nem tudtam róla, mivel Gyula még a szüleit és testvérét sem avatta be az ügybe, nemhogy a barátait. Később, 1979-ben, Hollandiából hazafelé jövet meg is látogattam őt – az akkor 14 éves Tibor fiúnkkal együtt – Frankfurt am Main városában. Természetesen a rendszerváltozás után is kapcsolatban álltam Gyuláékkal. És a temetésen is jelen voltam.

S hogy milyennek láttam őt? Olyan ember volt, aki a felismert igazsághoz mindenképpen ragaszkodott, akár ő ismerte fel, akár más közvetítésével jutott el annak felismerésére. Határozottan őszinte volt. Nem beszélt senkiről annak háta mögött, négyszemközt igyekezett mindent tisztázni. Ez az őszinteség ennek ellenére nem tette őt embertelenné. Ezért hát igazi barátnak ismertem meg. Az evangélium embere volt és azt *„magas szinten”* képviselte, vagyis jó teológus volt. Alázatos volt Isten előtt – tudta, hogy ő is Isten kegyelmére szoruló ember –, és szerette azokat, akikért felelősnek érezte magát. Röviden: keresztyén ember volt.

Mikesi Károly

Mikesi Károly

LAPOZGATÓ – 2016. november 16-30.

Universitas Kecskeméten

25 éve, 1991. november 20-i számában egy nagyszabású, Európában is egyedülálló felsőfokú oktatási központ, a *kecskeméti universitas* létesítésének terveiről számolt be a Petőfi Népe.

„Az egykori szovjet homokbányai kiképzőbázis területén, a rekordgyorsasággal, önkormányzati 65 millió forintos segítséggel felújított Berkes Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet épületében tartott eszmecserén egy támogatásra érdemes távlatos programot vázoltak föl a résztvevők, hangsúlyozva: a dolgok állása szerint úgy tűnik, a kormányzat is támogatná a kívülálló számára talán fellegjáró elképzeléseket.

Dr. Dovala Márta, a Tanítóképző Főiskola főigazgatója, az egyesülés soros elnöke foglalta össze, hogy kik és mit akarnak: a kecskeméti főiskolák – a tanítóképző, a kertészeti, a GAMF – szeretnének még konvertálhatóbb diplomát nyújtani, és integrálni képzési programjaikat például az idegen nyelv, a kommunikáció és informatika, illetve a társadalomtudomány oktatásában. A homokbányai volt szovjet bázis 39 épületének felhasználásával egy campus épülne ki kollégiumokkal (melyekben legföljebb kétágyas szobák de még inkább önálló garzonlakások lennének), vendégoktatók számára rendelkezésre álló lakóövezettel, konyhával, étteremmel, könyvtárral, művelődési központtal, uszodával, kommunikációs (tv, rádió, fax stb.) rendszerekkel. A város főiskolái – a működők és az ezután létesítendők – közös nyelvi intézetet, idegennyelvi kulturális központot, pedagógiai és pszichológiai, társadalom- és természettudományi intézetet, gyakorlóintézményeket hoznának létre: a hatvan hektáros terület tehát az ipar, a piac igényeit maximálisan kielégítő, világszínvonalú főiskolai, majdan pedig egyetemi várossá nőné ki magát.

Merász József polgármester az önkormányzat messzemenő támogatásáról biztosította a közvéleményt, még akkor is, ha a terület tulajdonosa jelenleg még nem tisztázott. Györgyi Károly, a Bácsber igazgatója arról szólt, hogy az önkormányzatnak is köszönhetően Kecskeméten az országban is legelőször készülhetett hasznosítási terv volt szovjet ingatlanokra. Az is elhangzott, hogy az idő múlásával ezek állaga csak romlik.”

A nagyszabású tervek megvalósítása később elmaradt, az egyetemi campus azonban – más helyen és más formában - hamarosan megépül.

A kecskeméti universitas tervezett épületei.
Ha megvalósult volna a nagyszabású terv, Európa egyik szellemi központja állna ott

Lelkes lokálpatrióták

25 éve, 1991. november 22-i számában dr. Sikari Kovács Andrással készített riportot a Kecskeméti Lapok. A KELE elnöke nehezményezte, hogy ötleteikre nem vevő az önkormányzat. Javaslataik egy része azonban, ha akkor nem is, később mégis megvalósult.

„Alapvetően azzal a nem titkolt szándékkal és céllal jött létre a Kecskeméti Lokálpatrióták Egyesületet egy évvel ezelőtt, hogy a megváltozott körülmények között, segítsük az önkormányzatot. E célból számos beadványt terjesztettünk a képviselőtestület és annak különböző bizottságai elé. […] Javasoltuk a városháza nagy udvarában egy kamara színpad felállítását, kértük a városközpont még szebbé tétele érdekében a volt »teknősbékás« tónak a szökőkutas régi formában való helyreállítását. […] Tiltakoztunk a városi szimfonikus zenekar megszüntetése ellen. Kértük néhány spórkassza felállítását […] Sajnos, a város jelenlegi vezetése és önkormányzata – egyetlen kivételtől eltekintve – még csak nem is válaszolt beadványainkra.”

A formálódó arborétum bejárata 199

Arborétum születik

25 *Arborétum* születik Kecskeméten, adta hírül 1991. november 25-én a Petőfi Népe. A lap részletesen beszámolt arról, hogy a város határában egy új, változatos természeti táj formálódik.

„Arborétum fáit ültetik a széchenyivárosi lakótelep északnyugati határán. A nagy ívű beruházás munkái az erdőfelügyelőség menedzselésével és a városi tanács szándéka szerint, 1986-ban kezdődtek, Mészöly Győző erdőmérnök tervei alapján. A 64 hektáros változatos talajú és felszínű területen a Kiskunsági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság brigádjai kezdtek munkához.

Az arborétum központi része 26 hektáros. Többnyire kocsányos tölgy és különféle elegyfajok fedik. Eddig mintegy négyszáz taxont (rendszertani egység) ültettek el az alapállomány védelmében. A Gyűjteményes Kert két részre tagolódik. Egy-egy táj jellemzésére szóbajöhe-tő fajok bemutatását szolgálja az egyik szektor (balkáni, mediterrán, kelet-ázsiai stb.). Különböző növénycsoport-formációkat telepítettek – impresszionista kertépítés módszerével – a másikba. Az arborétum északnyugati oldalán, a védőövezeten kívül 1990-ben kezdték meg a Quercetum, a tölgygyűjtemény ültetését.

A kert az ismeretterjesztés, a felüdülés és a környezetvédelem céljait szolgálja. A tervek szerint 1995-ben nyitják meg a nagyközönség előtt, de ifjúsági csoportokat, érdeklődőket már most is fogadnak. A nemrég felépült kezelőházban »Arborétumok és kastélykertek az Alföldön« címmel érdekes kiállítás nyílt.”

01-ben

Szolgáltatóház épül

50 éve, 1966. november 27-i számában a Petőfi Népe írt arról, hogy a kecskeméti kisipari termelőszövetkezetek Kerényi József tervei alapján *új szolgáltatóház* építését kezdték meg.

„Kecskeméten a tanácsháza mögött építők kezdtek munkához a tűzoltószertár és parancsnokság közötti tenyérnyi telken. A kecskeméti ktsz-ek építenek itt szolgáltatóházat. A földszinten a férfi fodrászszalont, a pedikűrt, ezenkívül az üzemi mellékhelyiségeket helyezik el. Az első emeletre a női fodrászat, egy büfé és egy kulturált várakozóhelyiség kerül, míg a másodikon kozmetikai szalon, méretes fehérneműszalon, a harmadikon pedig ruhaszalon és műhely nyer elhelyezést. A szolgáltató ház beruházói és tervezője – mint képünkről is látható –, nagy gondot fordított arra, hogy az épület jól illeszkedjen bele a »Donkanyar« helyén a következő években felépülő modern környezetbe. Homlokzata előregyártott alumínium panelekből készül, amely ezüstös csillogást kölcsönöz az épületnek.”

IN MEMORIAM dr. Adorján Mihály

Folytatás az 1. oldalról

Diplomáit 1956-ban a JATE Általános Jogi Karán, 1987-ben a Politikai Főiskola Államvezetési Szakán, illetve 1993-ban a Jogi Továbbképző Intézet Társasági Jogi Szakán szerezte. 1980-ig a KISZ különböző szintjein dolgozott ifjúsági vezetőként. 1981 óta élt Kecskeméten, akkor a városi tanácsnál helyezkedett el, előbb öt évig vb-titkár volt, azután a rendszerváltást megelőző négy évben tanácselnökként szolgálta a hírös várost. 1990 után is aktív közéleti szerepet vállalt. A Szabad Demokraták Szövetsége tagja volt, a kecskeméti szervezet elnöki posztját is betöltötte. 12 éven át - 1998 és 2010 között - önkormányzati képviselő volt, a Jogi- és Ügyrendi Bizottság munkáját 16 éven át segítette, több cikluson át az elnöki feladatokat is ellátta. A KEFO GAMF Karán 1995 és 2010 között jogi tárgyakat oktatott, a záróvizsgabizottságok munkájában is részt vett. Szakmai és közéleti munkájáért több elismerést is kapott: Munka Érdemrend (arany fokozat, 1988), Az Év Kiváló Jogi Segítségnyújtója (2010), címzetes főiskolai docens (KEFO GAMF KAR, 2010).

A Kecskeméti Lapoknak 2015 őszén adott interjújában örömmel szólt a hírös város jelenéről - *„szép, üdítő, gazdagodó, jó hangulatú város”* -, és beszélt arról is, hogy a közéletből miért vonult vissza: *„Hatvankét éves koromban véget ért a közgyűlésben a munkám. Azt hiszem, hogy helyesen döntöttem, amikor abbahagytam; kapacitáltak több irányból is, de meggyőződésem, hogy nem a 62 éven felülieknek kell feltétlenül megmondania, merre haladjon tovább a világ. Olyanokra kell bízni a köz ügyeinek intézését, akik minden szempontból érdekeltek a jövő alakításában.”*

I. Baldvin belga királlyal és feleségével, Fabiola királynéval

VALLOMÁSOK

Dr. Mikulás József nyug. növényvédelmi osztályvezető

Folytatás az 1. oldalról

1967-ben a Bács-Kiskun Megyei Növényvédő Állomás járási felügyelője lett, majd 1969-től Baján, a Bajai Állami Gazdaságban vezető növényvédelmi szakmérnöki feladatokat látott el. 1981 óta Kecskeméten él, 25 évig – nyugdíjba vonulásáig – a Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet növényvédelmi osztályát vezette. Évtizedek óta több szakmai és civil szervezet munkáját segíti, az MTA köztestületi tagja, a Kecskeméti Református Gyülekezet presbitere. Elkötelezett szakmaszeretetéért, kutatásaiban elért eredményeiért és az oktatás területén kifejtett munkájáért több elismerést is átvehetett: Mathiász János-díj (2004), Nívódíj (2002), Kecskemét Felsőoktatásáért és Tudományos Életéért Díj (2010), Életfa Emlékplakett bronz fokozata (2012)

„Édesapám hangyaboltvezető volt Marcaliban, de kétnapos koromban egy orvosi műtétben meghalt. Édesanyám három gyermekükkel egyedül maradt, ezért Dunapatajra, apai nagymamámhoz költöztünk. Ott sem volt könnyű a helyzetünk, hiszen már nagyapám sem élt, ő néhány évvel korábban a saját maga által épített autóval balesetet szenvedve hunyt el. Édesanyám előbb varrni tanult, azután Dunapatajon a községházán könyveléssel foglalkozott, így próbálta eltartani a családját. Négyen voltunk testvérek, de egyik testvérem betegség miatt csak egy évig élt. Nővérem, Erzsébet családjával Dunapatajon maradt – idősödő édesanyám segítőtársa volt hosszú ideig –, a megyei vendéglátóipari vállalatnál dolgozott, sajnos három éve már ő sincs köztünk. Bátyám, Ferenc a hírös városban telepedett le, a Kecskemétfilm Kft. vezetőjeként nemcsak szűkebb hazájában, hanem világszerte elismert animációs szakember.

Általános iskoláimat a Duna bal partján fekvő településen végeztem. Az, hogy az ország első vidéki ének-zenei tagozatú iskolájának tanulója lehettem, nagy hatással volt egész életemre. Óriási élményt jelentettek a Kodály Zoltánnal való találkozások, de énektanáromat, Tikász Mihályt is nagyon szerettem. Nemcsak énekelni, zenélni tanultam meg ott, a művészet más területeihez is közel kerültem. Például minden évben egy-egy színdarabot is előadtunk. Az eltüsszentett birodalomban a minisztert játszottam, még most is a fülemben cseng a mesejáték dallama.

Gyermekkorom óta szeretem a természetet. Nagyapámnak volt egy nagy kertje, ott és a később megörökölt, Szelidi-tó partján lévő szőlőjében is sokat dolgoztam. Már akkor »értettem« a növényeket, észrevettem, ha egy gyümölcsfának vagy egy szőlővesszőnek »bánata« volt. Édesanyám is a kertészeti pálya felé terelt, de én is örömmel választottam ezt a szakmát, így azután 1956-tól Budapesten, a Kertészeti Technikumban tanultam tovább. Nagyon jó tanárok vettek körül, sajnos 1956 után közülük többeket elbocsátottak, az igazgatót is leváltották. Gyakorlatias oktatásban részesültünk ott, több mint 100 holdas terület tartozott az iskolához. Élveztem a »fogatos« napokat, amikor lovas fogattal kellett például szántani, de volt üvegházi gyakorlatunk is.

Középiskolás koromban érdekelt a kerttervezés is – ez a terület azóta is foglalkoztat, nagy örömömre egyik unokánk ezt a szakmát tanulja –, de már azokban az években is a növényvédelem vonzott a leginkább, ezért erre a szakra készültem. Mivel az országos tanulmányi versenyen 7. helyezett lettem, az egyetemre automatikusan felvételt kellett volna nyernem. Rossz magaviseletem miatt azonban – 1956-ban verseket írtam, azokat elkobozták, föl is olvasták, és emiatt magatartásból kettesem volt – nekem is felvételiznem kellett. Hála

Szüleim

Az eltüsszentett birodalom című mesejátékban

1956 szeptemberében

Istennek a megmérettetés nem okozott gondot, elsőre bejutottam az abban az időben egyetemi szintű tudást adó Kertészeti és Szőlészeti Főiskolára.

Gimnáziumból jött évfolyamtársaim az alaptantárgyakból sokkal fölkészültebben érkeztek a főiskolára, ezért az első két évben nagyon sokat kellett tanulnom. Harmadiktól azután már mi, technikumosok »vittük a zászlót«, a szakmai tárgyak terén kétségkívül mi jártunk előrébb. Ott is kiváló tanárok tanítottak, sokukra mind a mai napig fölnézek. Különösen Bognár Sándorra, a Növényvédelmi Tanszék vezetőjére emlékezem szívesen. Szakmai kapcsolatunk akkor kezdődött, s később sok évtizeden át tartott. Professzorom a diplomám átvétele után próbált a tanszékére csábítani, de különböző, így például családi okok miatt nem vállaltam az ottani munkát.

Feleségemet, Késmárky Anikót a főiskolai években ismertem meg. Kettő évfolyammal alattam járt a kertészetire, de nem ott találkoztunk először. A Móricz Zsigmond körtéren, a 6-os villamosról leszállva pillantottam meg őt és rögtön beleszerettem. Az egyik gólyabálon vált szorosabbra kapcsolatunk, s jövőre már házasságunk 50. évfordulóját ünnepeljük. Életünk első közös éveit Baján töltöttük, ő központi kertész volt az ottani állami gazdaságban. Később a Szőlészeti és Kertészeti Kutató Intézet kecskeméti könyvtárában dokumentációs munkát végzett, és német szakfordítóként is dolgozott. S persze a gyermeknevelés feladata is elsősorban rá hárult: míg én különböző okok miatt gyakran voltam távol – például három évig akadémiai ösztöndíjas voltam Martonvásáron –, négy gyermekünk felcseperedését, annak nem kevés teendőit elsősorban ő látta el. Gábor fiunk, a legidősebb informatikai vállalkozást alapított, családjával Kecskeméten él. Ildikó korábbi, kertészmérnöki oklevele után épp most szerezte meg Brüsszelben az orvosi diplomáját, ő Belgiumban, Charleroi-ban pszichiáterként praktizál. Domonkos német-matematika szakos tanár, a Kecskeméti Piarista Gimnázium igazgató-helyettese, míg a legkisebb gyermekünk, Gergő jelenleg Angliában dolgozik, Petőfiszálláson élő népes családját így tudja eltartani. Külön öröm számunkra, hogy gyermekeink mellett immár 13 unokának is örvendezhetünk.

A kertészeti elvégzése után Bátán kaptam állást, ahol a következő évben egy százholdas őszibarackost sikerült létrehozni. A növényvédelem fontosságával már ott szembesültem, Egyik nap ugyanis a rügyeket valami lerágta. Először nem tudtuk, hogy mi lehetett, azután észrevettünk egy fekete bogarat. Tanulmányaimra visszaemlékezve felismertem a kártevőt, a fekete barkót, ennek ismeretében lepermeteztük a csemetéket és a barackos megmenekült.

Báta után egy évet Berlinben töltöttem. Elsősorban a nyelvtanulás miatt mentem ki, de szakmai szempontból is hasznos volt az ott töltött idő: a berlini egyetem növényvédelemmel kapcsolatos óráira minden csütörtökön bejárhattam. Hazatérve egy évre a Bács-Kiskun Megyei Növényvédő Állomásnál helyezkedtem el, majd Gödöllőn elvégeztem a szakmérnökit. Ezt követően több mint 10 évig Baján voltam vezető növényvédelmi szakmérnök. Választott szakterületem problémáival természetesen ott is találkoztam. Először egy óriási mezei pocok-invázió okozott gondot, ezek az apró állatkák ugyanis megrágták az almafák ágait, s ahol megsebezték a gyümölcsfát, ott a szitaszárnyú almafapille kiváló tojásrakó helyre lelt, ezek a kártevők így nagyon fölszaporodtak. Erről tanultunk ugyan a kertészetin, de alig fél oldal foglalkozott vele. Tudtam, hogy a gond ennél jóval nagyobb figyelmet érdemelne, úgy láttam, akár a doktori disszertációm témája is lehetne. A beadott tervemet azonban a doktori bizottság vezetője elsőre nem fogadta el, Bognár professzor közbenjárására dolgozatomat mégis elkészíthettem. Szintén komoly károkat okozott a kukorica gyomnövénye, a fenyércirok túlzott elterjedése. Hosszas kutatás után A fenyércirok biológiája és a védekezés lehetőségei címmel e témából írtam meg, s védtem meg sikeresen a kandidátusi disszertációmat.

Folytatás a 8. oldalon

Esküvői fotónk

Kecskeméten növényvizsgálat közben

VALLOMÁSOK

Dr. Mikulás József nyug. növényvédelmi osztályvezető

Folytatás a 7. oldalról

1981-ben családommal Kecskemétre jöttünk. A Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet akkor költözött Budapestről a hírös városba, új szervezet állt föl és a növényvédelmi osztály kialakítását rám bízták. Az indulás nagyon nehéz volt. Egyetlenegy tudományos munkatársat kaptam ugyanis, ő agrobaktériumra szakosodott. A következő években azután az osztály létszáma bővült, a vírusokkal, a gombabetegségekkel és a rovarokkal foglalkozó kutatókat vettünk fel, a gyomnövények témái hozzám tartoztak. Büszke vagyok arra, hogy munkatársaim közül többen ledoktoráltak, kandidátusi és nagydoktori címet is szereztek.

Működésünk sok tekintetben sikeres volt. A vírusmentes szaporítóanyagelőállítás területén komoly elismertségre tettünk szert, a korai tőkepusztulás ellen eredményes megoldásokat dolgoztunk ki és a feketerothadás kórokozóját is mi találtuk meg először Magyarországon. A szőlőültetvények hasznos élő szervezeteinek szaporodását, fennmaradását elősegítő eljárásainkat pedig a szakemberek mind a mai napig használják.

Negyedszázadig álltam a kutató intézet növényvédelmi osztályának élén. A feladat átadása, a nyugdíjba vonulás után sem szakadtam el a szakmámtól. Egyrészt volt lehetőségem arra, hogy az intézet munkájában nyugdíjasként is részt vehessek, például a szilvéldarázs és a déli ostorfa gubacsatka kártételét Magyarországon először itt, Kecskeméten találtuk meg. De más helyeken is dolgozhattam. Egyik szép feladatom volt, hogy meghívást kaptam a Nyugat-magyarországi Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kara több európai uniós pályázatának megvalósításához: az osztrák és szlovák partnerekkel közös ECOVIN- és ISTERVIN-projektek szakértőjeként a talajtakarás és a gyomszabályozás területén működtem közre.

Hazai és külföldi szakmai folyóiratokban korábban is jelentek meg cikkeim. Az írást nyugdíjasan sem hagytam abba, publikációim száma már meghaladja a 360-at. A konferenciákon, szakmai utakon való részvételeim sem maradtak abba, világszerte számos előadást tartottam már Indiától Brazílián át Portugáliáig.

Korábban a Kertészeti Főiskolán éveken át oktattam a növényvédelmet, az országban sétálva gyakran köszönnek rám egykori tanítványaim. S ugyan már nem tanítok, de nagyon sok doktori disszertáció bírálatában veszek részt, most is épp egy keszthelyi egyetemista a borvidékek ültetvényeinek vírusfertőzöttségéről írt értekezésének egyik bírálója voltam.

Szakmai munkám mellett civil szervezetek, közösségek tevékenységét is segítem. Annak idején együtt tanultam angolul Lezsák Sándorral – egymás mellett ültünk az órán –, ő is bátorított arra, hogy legyek érzékeny a környezetemmel szemben. Istenhívőként teljesen természetes számomra, hogy a református gyülekezetben segédkezhetek, presbiteri feladataimat örömmel végzem. A gedeonitáknál pedig azon fáradozunk, hogy minél több emberhez eljuttassuk a Bibliát, mert azt szeretnénk, ha megismernék annak tartalmát. Úgy gondoljuk, pozitív hatással lehet az emberekre, megváltozhat az életük. Annak idején a nagymamám minden nap fölolvasta az aznapi igét, a bibliaolvasó kalauz alapján azóta én is olvasom a Bibliát.

Szeretném, ha a következő évek is szépen telnének és segítségére tudnék lenni a hazámnak, családomnak. Próbálok mindent megtenni azért, hogy az előttem járt emberek emlékét megőrizzük. A főiskola egykori egyetemi tanára, dr. Járfás József halálának 20. évfordulója kapcsán nemrég cikket írtam, amely a Növényvédelem következő számában jelenik majd meg, és arra is törekszem, hogy egykori tanárom, professzorom, dr. Bognár Sándor és dr. Lehoczky János intézeti elődöm emléke örökre fönnmaradjon.”

Varga Géza

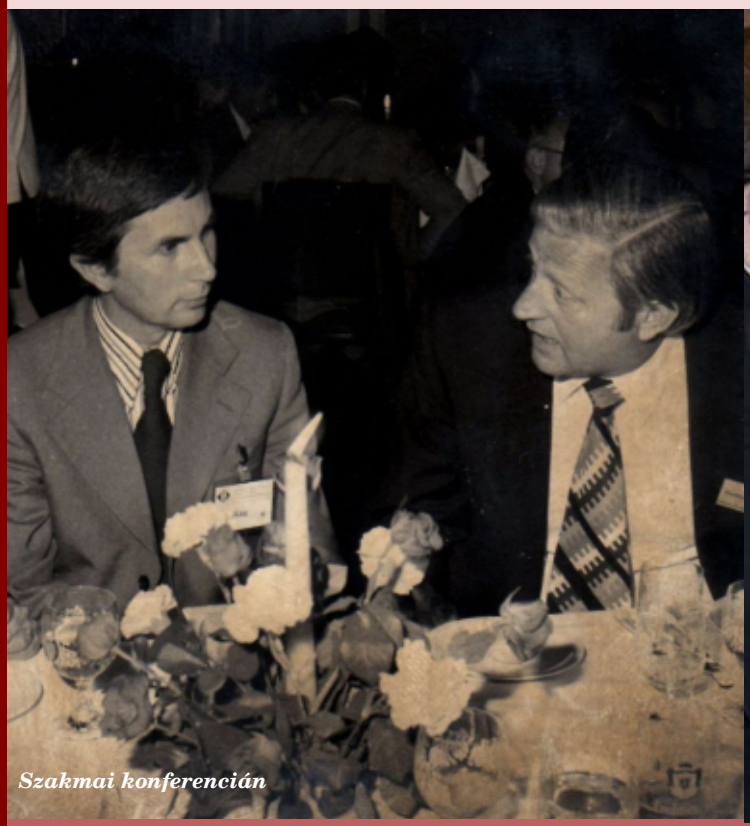

Szakmai konferencián

Az Életfa emlékplakett bronz fokozatát is átvehettem

VALLOMÁSOK

Dr. Remes Péter orvos ezredes, űrkutató, a ROVKI korábbi igazgatója

Dr. Remes Péter

75 éves *dr. Remes Péter* orvos ezredes, űrkutató, a ROVKI korábbi igazgatója. 1941. november 26-án Óbecsén született. Általános és középiskoláit Szentesen, Szegeden és Budapesten végezte, azután a Szegedi Orvostudományi Egyetem hallgatója lett. Orvosi diplomáját 1966-ban vette át, később a Leningrádi Kirov Katonaorvosi Akadémián repülőorvostani diplomát szerzett, valamint orosz kandidátusi minimum vizsgát is tett. 1988-ban, immár a Szentpétervári Kirov Katonaorvosi Akadémián, illetve 1991-ben Washingtonban, az Amerikai Egyesült Államok országos repülésügyi és űrhajózási hivatalában, a NASA-ban posztgraduális tanulmányokat folytatott. 1973 óta Kecskeméten él, nyugdíjazásáig, 1996-ig a Repülőorvosi Vizsgáló és Kutató Intézetben dolgozott: adjunktusként kezdett, s a ranglétrát végigjárva 1987-től a ROVKI parancsnoki, majd igazgatói tisztét töltötte be. Az űrkutatásban 1972-től vett részt. 1977-ben a magyar űrhajósok kiválogatását végző repülőorvosi bizottság tagja volt, ő végezte az űrhajósjelöltek funkcionális diagnosztikai vizsgálatait. Találmánya, az űrhajósok információfeldolgozó képességét meghatározó műszer, a Balaton készülék a Szaljut-6 és Szaljut-7 űrállomás fedélzetén sikeresen működött. Munkacsoportjának a világon először sikerült lemérni az űrrepülés során űrhajósoknál bekövetkező szellemi munkavégző képesség csökkenését. Egyetemi oktatói, előadói tevékenységet is folytatott, illetve hazai és nemzetközi tudományos társaságok munkájában is részt vett. Pályafutása alatt számos elismerésben részesült: Szolgálati Érdemérem, Szolgálati Jel, Haza Szolgálatáért Érdemérem, Munka Érdemrend, Fegyverbarátság Érdemrendek, Dísztőr, Gagarin jelvény, FAI Aranyjelvény, Nagy Ernő Érem.

„Vasutas családból származom, szüleim és nagyszüleim is a vasútnál szolgáltak. Ahová helyezték édesapámat, oda költözött a család, így én a vajdasági Óbecsén láttam meg a napvilágot. Abban az időben Vajdaság Magyarországhoz tartozott, épp ezért szörnyű érzés úgy járni a világban, hogy a személyi igazolványomban az szerepel: született Jugoszláviában.

Édesapámat 1944-ben kivezényelték a frontra, édesanyám pedig két gyermekével – nővéremmel és velem –, meg némi bútorral kalandos úton egy marhavagonban menekült haza szüleihez Rákospalotára. A háború után, apámat előbb Szentesre, majd 1949-ben Szegedre helyezték, mi pedig vele együtt mentünk egyik szolgálati helyéről a másikra. Én ezekben az években kezdtem meg a nyolc általánost. Néhány hónapig a Kurca-parti városban jártam iskolába, azután Szegeden folytattam tanulmányaimat.

Az általánoshoz hasonlóan a középiskoláimat is két iskolában végeztem. 1956-ban a szegedi Radnóti Miklós Gimnáziumban voltam elsős, majd amikor 1957 tavaszán a budapesti II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskolába toborzó tiszt beszédét meghallottam, egyből úgy éreztem, ez az én világom, nekem ott a helyem. 15 éves, önállósodni kívánó fiú voltam, tele romantikus hévvel, hazaszeretettel, érthető, hogy átjelentkeztem, a második évfolyamot már ott jártam ki.

Ez az év egész életemre óriási hatással volt, a Rákóczi ugyanis ragyogó iskola volt! Ma már csak kevesen emlékeznek rá, és az elmúlt évtizedekben a megítélése is gyakran változott. A Kádár-rendszer katonatisztjeit volt hivatott nevelni, de az iskolában politizálás nem folyt. A haza és a katonai hivatás szeretetére, valamint a minőségre neveltek bennünket – talán ma már hihetetlennek tűnik, de ott érdem volt jól tanulni. Kiváló civil tanárok és nevelőtisztek vettek körül bennünket, akik többek között a csapatszellemre és az egészséges életmódra is megtanítottak. Mind a mai napig a tőlük kapott, immár legendás szlogen szerint próbálunk élni: húzzatok egy vonalat, nevezzétek el színvonalnak, s törekedjetek arra, hogy még véletlenül se menjetek ez alá! Persze előfordult, hogy valaki mégis elbukott, de azért voltunk többen, hogy egymást segíteni tudjuk.

Folytatás a 10. oldalon

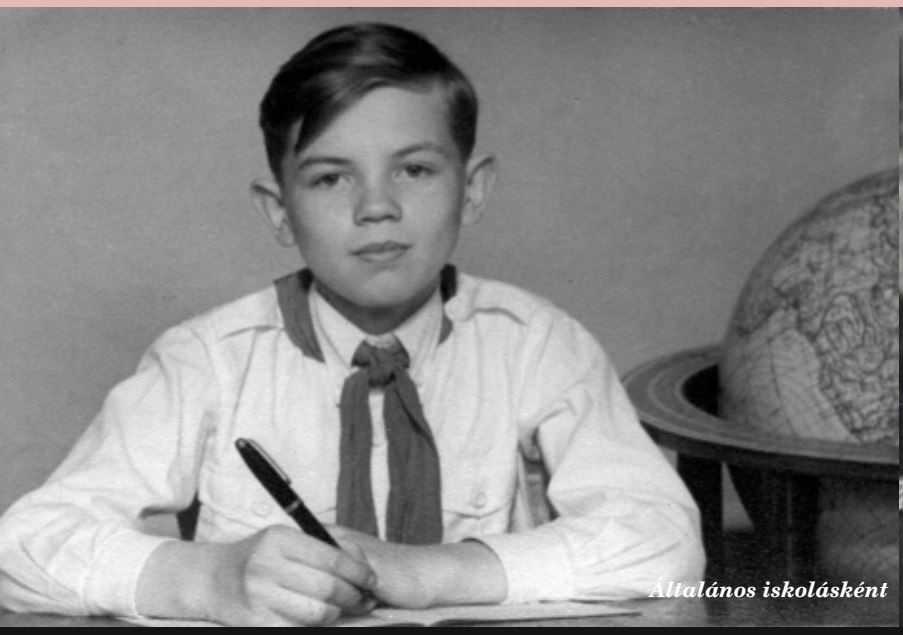
Általános iskolásként

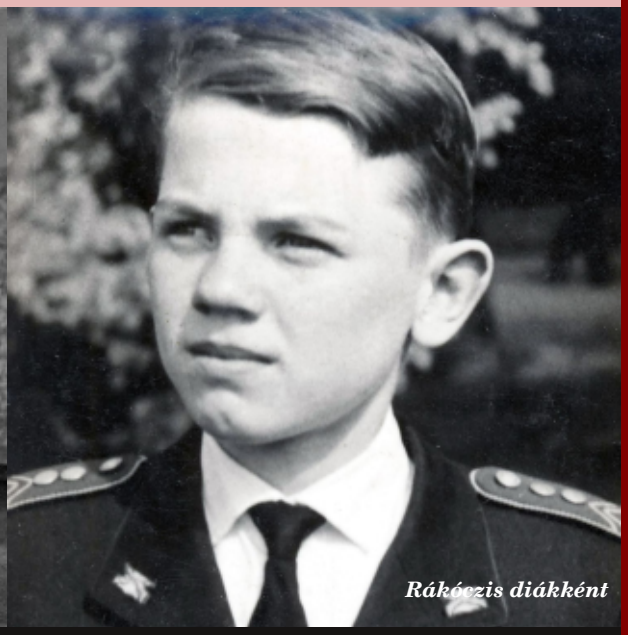
Rákóczis diákként

VALLOMÁSOK

Dr. Remes Péter orvos ezredes, űrkutató, a ROVKI korábbi igazgatója

Folytatás a 9. oldalról

A rákóczistákkal azóta is tartom a kapcsolatot. Budapesten alakítottunk egy »klubot«, rendszeresen találkozunk, és nemcsak beszélgetünk, de szellemi frissességünket is karbantartjuk: egy-egy bennünket érintő, érdeklő kérdésről a csapatból valaki mindig felkészül. Így például – a legújabb kutatási eredményeket is bemutatva – a tudomány és a vallás kapcsolatáról a napokban én tartottam előadást.

Nagy bánatomra az akkori politikai rendszer szerint az 1956-os eseményekben negatív szerepet játszó Rákóczit 1958-ban bezárták. Visszamentem Szegedre és a gimnáziumot az egyébként szintén ragyogó Radnótiban fejeztem be.

Érettségi után – talán a katonai középiskolában megalapozott életszemlélet, a másikon való segítés, az önzetlen önfeláldozás iránti belső igény késztetésére – tanulmányaimat az orvosi egyetemen folytattam. A katonai pálya iránti vonzalmam természetesen nem szűnt meg, az örök életemre belém ivódott. Abban az időben az egyetemen még volt katonai tanszék, és az orvostanhallgatók honvédelmi kiképzésben is részesültek – nem is volt az egy olyan buta dolog, persze ma már ezt másképp látja a világ. Amikor megtudtam, hogy működik egy honvéd-ösztöndíjas rendszer is, rögtön jelentkeztem. Döntésemben az anyagiak is szerepet játszottak, a vasutas fizetés az öttagú családnak – szüleim nővéremet és öcsémet is kitaníttatták – szerény megélhetést biztosított. Ettől kezdve honvéd-orvosnak készültem, a negyedik évfolyamban már hadnagyi rendfokozatot kaptam, és a diplomám átvétele után kineveztek orvos főhadnaggyá.

Egyetemi éveim alatt ismertem meg első feleségemet, évfolyamtársam volt, a fogorvosi karra járt. Az udvarlás is a diákélet része, így volt ez a mi esetünkben is. Amikor tisztté avattak – ez már fizetést, azaz egyfajta anyagi biztonságot is jelentett –, összeházasodtunk. S bár két gyermekünk született, kapcsolatunk az évek teltével elhidegült. Későbbi külszolgálati éveim sem jöttek jól, így 1974-ben elváltunk. Második feleségemet már itt, Kecskeméten ismertem meg, ő a Honvédkórházban dolgozott, mint műtős-asszisztens. Hozzám hasonlóan ő is egy válláson volt túl. Összeházasodtunk, és feleségemmel együtt neveltük föl lányomat, fiamat, fogadott fiamat és közös lányunkat. Büszke vagyok arra, hogy mind a négy gyermekem diplomát szerzett, és már nyolc unokával is megörvendeztettek. Sajnos egyikük sem Kecskeméten él, de a közös ünnepnapjaink – a születés- és a névnapok, és persze a karácsony – összehoznak bennünket, erre »katonás« fegyelemmel ügyelünk.

Az egyetem befejezése után három munkahelyet ajánlottak föl a honvédségen belül. A miskolci rádiótechnikai ezred, a bajai szárazföldi alakulat és a szolnoki repülősök közül szerintem mindenki utóbbiakat választotta volna, én is így döntöttem. Szolnokon azután hat évig szolgáltam, majd 1972-ben lehetőséget kaptam, hogy a Szovjetunióban továbbképezhessem magamat, a leningrádi Kirov Katonai Akadémián folytathattam tanulmányaimat. Az űrkutatás azokban az években volt felfutóban, kiváló tudósok révén ott ismerkedtem meg – jó értelemben véve ott fertőződtem meg – a kor legmagasabb színvonalán álló repülésűrorvostannal.

A Leningrádban kapott végzettség itthon új kapukat nyitott meg számomra. 1973-ban Kecskeméten, a Repülőorvosi Vizsgáló és Kutatóintézetben kaptam állást. Már szolnoki éveim alatt szoros kapcsolatba kerültem a hírös városbeli intézettel – szolgálati viszonyban állt a két katonai egység, a szolnoki pilóták kezelése, vizsgálata itt folyt –, sőt, már egyetemista koromban, amikor a ROVKI ideköltözött, jártam az intézetben. Emlékszem, az akkori parancsnok, Szántó Ferenc körbevezetett, megmutatta »birodalmát«, s biztatott, hogy a tanulással igyekezzek, mert akár oda is kerülhetek. Akkori álmom szűk tíz évvel később valóra vált. Új munkatársként az intézetben természetesen egy ideig a rangsor végén álltam. Éjjel-nappal dolgoztam és ügyeltem, hiszen a szakmai képzettséget el kellett sajátítanom, a mindennapi rutint meg kellett szereznem, a hétköznapi repülőorvosi vizsgálatokba bele kellett jönnöm. Fárasztó, kimerítő munka volt, de fiatalként bírtam a gyűrődést. Persze már akkor is kaptam izgalmas feladatot: növényvédőszermérgezési hullám söpört végig a megyében, a Honvédkórház vonzási körzetében, futószalagon jöttek a betegek. Ez a terület abban az időben még újdonságot

Farkas Bertalan
űrhajós kardiológiai vizsgálata

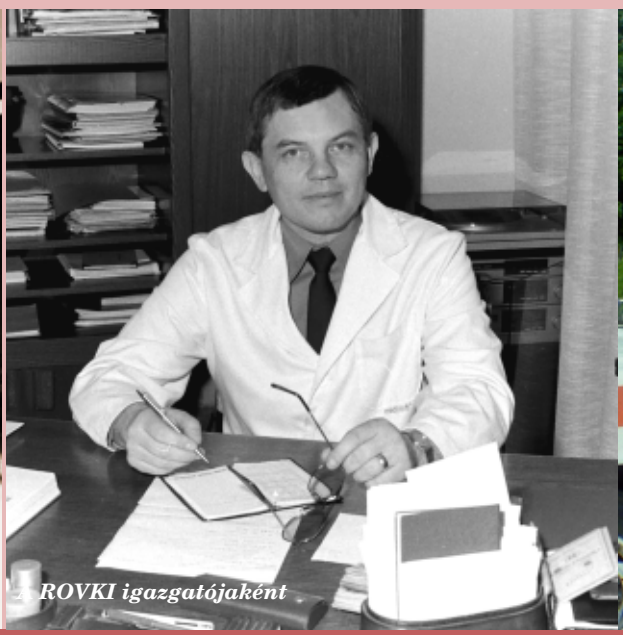

A ROVKI igazgatójaként

Posztgraduális tanulmányokat

jelentett, új gyógymódokat kellett kitalálnunk, alkalmaznunk. Heroikus küzdelmet folytattunk a betegekért, és például az atropin alkalmazásával kapcsolatban komoly tudományos eredményeket értünk el.

A Varsói Szerződés repülőorvosai évente többször is rendszeresen találkoztak, ezeken a kongresszusokon, szimpóziumokon, munkaértekezleteken az 1970-es évek közepétől én is mindig részt vettem, a hazai és a nemzetközi tudományos életbe egyaránt bekapcsolódtam, több posztgraduális képzést is teljesítettem. Az űrrepülés ezekben az években került előtérbe. Hálás vagyok a sorsnak, hogy pont ebben az időben éltem. Bármihez fogott az ember, az újdonság volt. Bármilyen problémával találkoztam, avval előtte soha senki nem foglalkozott. Megadatott, hogy én találhattam meg a megoldást. Ilyen volt például az információfeldolgozó képesség vizsgálata. Leningrádban találkoztam először ezzel a problémával, sőt, ott ki is jelölték nekem tudományos feladatnak. A hidegháborúnak az a korszaka volt, amikor stratégiai bombázók atomfegyverekkel járőröztek az északi sarkkör körül, az amerikaiak és a szovjetek is. Az akkor még gyerekcipőben járó légi üzemanyag-utántöltés mellett 24-48 órás szolgálatot teljesítettek, a pilóták óriási tehernek voltak kitéve, számos baleset is történt. Meg kellett oldani a problémát. Információelméleti tudásra kellett szert tennem, tanulmányoznom kellett a mérnöki pszichológiát, …stb. Amikor hazakerültem, egy hasonló gonddal szembesültem: az űrhajósok a súlytalanságban csak csökkent fizikai és szellemi tevékenységre képesek. Korábbi munkám tapasztalataimat átdolgozva Bognár László kollégámmal és munkatársainkkal közösen kifejlesztettünk egy olyan módszert, ami azután műszerbe öntve – a hardvert a Medicor Művek készítette – az űrhajósok információfeldolgozó képességét mérte. A Balaton készülék a Szaljut-6 és Szaljut-7 űrállomás fedélzetén sikeresen működött, és a módszert a későbbiekben is számos űrhajós használta. Tudományos közlemény is született belőle, melyet a NASA is leközölt: a világon a kecskeméti csoport írta le először, hogy a súlytalanságban hogyan, miért, mennyire csökken az űrhajósok szellemi munkavégző képessége.

Az intézet parancsnokának tudományos helyettesként egy másik komoly problémát is meg kellett oldani. A ROVKI a repülőorvosi alkalmassági vizsgálatok végzésére volt felkészítve. Az űrorvosi vizsgálatok teljesen más feladatot jelentettek. Új műszereket, új gondolkodásmódot, új vizsgálati eljárásokat kellett bevezetni, megtanulni, megtanítani és rutinná tenni. Nagyon örülök, hogy ezt sikerült megteremteni, s ebben nekem is komoly szerepem lehetett. Büszke vagyok arra, hogy a magyar űrhajósok kiválasztásában is részt vehettem – velük mind a mai napig baráti kapcsolatot ápolok –, hogy a nemzetek sorában hetedikként magyar ember is kiléphetett a világűrbe, s ebben nekem is szerepem lehetett. Büszke vagyok arra is, hogy a Nemzetközi Asztronautikai Akadémia rendes tagjává választottak, és hogy nominátoraim nem akárkik, Grigorjev Anatolij Ivanovics akadémikus, a Szovjetunió Orvosbiológiai Problémák Intézetének akkori igazgatója és Arnauld Nicogossian, a NASA Élettudományi Osztályának akkori igazgatója volt.

Űrkutatói tevékenységem mellett egyetemi oktatói, előadói tevékenységet is folytattam. Többek között az Orvostovábbképző Intézet és a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem oktatója, az Országos Szakképesítő Bizottság vizsgáztató tagja, a SZOTE repülő- és űrorvosi speciális kollégiumainak vezetője voltam. A Szegedi Tudományegyetem Repülő- és Űrorvosi Tanszékén vendégelőadóként jelenleg is tartok előadásokat és jelentetek meg közleményeket.

Nyugdíjba vonulásom után több mint másfél évtizedig Budapesten, egy magánklinikán dolgoztam, a telefonos EKG-rendszer kifejlesztésében és működtetésében működtem közre. Közben egy rövid ideig a Pest Megyei Önkormányzat Egészségügyi Irodájánál szakfőtanácsosként a közigazgatásban dolgoztam.

Az elmúlt években arra is jutott időm, amire korábban nem: megpróbálom összegezni az eddigi tapasztalataimat. Dr. Grósz Andorral és dr. Szabó Józseffel közösen könyvet jelentettünk meg a magyar repülő- és űrorvostan történetéről. Történelmi, memoár jellegű cikkeket is írok. Egy dologban azonban még nagy a tartozásom. Az űrrepülés és minden ezzel kapcsolatos információ annak idején államtitoknak minősült. Mindez meggátolta, hogy a nemzetközi szinten is jelentős eredményeinket, s ezek kidolgozóit a közvélemény megismerhesse. Az elmúlt évtizedekben nagy tudású kutatók éltek közöttünk – sajnos legtöbbjük már elhunyt. Mindent meg szeretnék tenni annak érdekében, hogy a magyar űrélettudományi kutatásokat egy összefoglaló tanulmányban megörökítsem.”

Varga Géza

a NASA-ban is folytattam

Aranydiplomája átvétele után feleségével és az unokákkal (a külföldön tartózkodók nem tudtak eljönni)

A kecskemétiek negyedszázados kedvelt helye

25 éve, 1991. november 23-án nyitotta meg kapuit a vendégek előtt az *Italia Pizzeria.* A belváros szívében kialakított, a Hornyik János körút 4. szám alatti vendéglátóhely hamar népszerű lett a kecskemétiek körében, az egyik törzsvendég – két üzlettársával összefogva – az ezredforduló után meg is vásárolta az üzletet. Az azóta eltelt szűk másfél évtizedre Kovács Zsolt így emlékezett vissza:

„Mindig is tetszett nekem az Italia, szerettem bejárni, ezért is beszéltem rá üzlettársaimat, hogy vásároljuk meg. Azóta mindent megteszünk annak érdekében, hogy vonzó legyen a város lakói számára. Az üzletben már két ízben teljes körű felújítást hajtottunk végre, a bútorokat kicseréltük, új konyhagépeket vásároltunk, hűtőkamrát alakítottunk ki és teraszt is építettünk.

Körülbelül két hete megújult étlappal várjuk vendégeinket. 34 pizzát kínálunk, de természetesen az egyéni kéréseket is – tőlünk telhetően – mindig teljesítjük. A la carte ételeket is kínálunk a betérőknek, azaz az ízletes pizzák mellett salátákat, tésztákat, sertés- és csirkehúsból készült ételeket is fogyaszthatnak vendégeink, és szezonális aján. latainkon túl kínálatunkból nem hiányzik a hal és a vegetáriánus tál, illetve a desszertek sem.

Különösen a reggeli órákban sokan betérnek hozzánk kávézni. Talán nem túlzok, ha azt mondom, hogy a városban nálunk iható a legfinomabb Arany Perté kávé. Különböző családi rendezvényeknek – például születésnapi és névnapi partiknak, zsúroknak – és kisebb üzleti megbeszéléseknek is helyt adunk, 30-40 fő számára ideális helyszínt tudunk biztosítani.

Központi fekvésének köszönhetően az Italia Pizzeria könnyedén elérhető, ám azoknak sem kell korgó gyomorral búslakodniuk, akik épp nem hagyhatják el otthonukat vagy munkahelyüket. 11 órától 22:45 óráig a Kecskemét táblákon belül ingyenes házhoz szállítást vállalunk.

A teljes menü, áraink és akciós ajánlataink honlapunkon, az italiapizzeria.hu oldalon is megtekinthetők.

… és ha valaki már arra jár, ne mulassza el a lehetőséget, hogy rendeljen valami fogára valót!”

Az Italia Pizzeria egykor

… és napjainkban

Italia Pizzéria és Étterem

Kecskemét,
Hornyik János krt. 4.

Telefon:
76/327-328,
20/9476-847
Nyitva tartás:
hétfőtől vasárnapig
8 órától 23 óráig
Honlap:
italiapizzeria.hu
E-mail:
italiap@fibermail.hu

ITALIA Pizzeria és étterem
76/327-328 20/9476-847

Források: *drremes.no-ip.org *judoinfo.hu *Katona József Könyvtár *Kecskeméti Lapok, 1991 *Ki kicsoda Kecskeméten *Magyar Életrajzi Lexikon *Özv. Cseri Gyuláné: Cseri Gyula élete és szolgálata *Petőfi Népe, 1966, 1991 *Szinnyei: Magyar írók élete és munkái